

KURZ PRO MENTORY

Příručka pro mentory

Modul 3: Ukončení stáže

APPRENTICE TRACK

Autoři

Jan Beseda, Tea Gagro, Mojca Sendelbah

Tvůrci

Partnerské koncorcium

Editoři

Andreja Bizjak, Anthony F. Camilleri, Alicia-Leonor Sauli-Miklavčič

Obálka

Tara Drev

Copyright

(C) 2020, APPRENTICE TRACK

Projektové koncorcium

The Association of Slovene Higher Vocational Colleges	Skupnost VSŠ	SI
European Association of Institutions of Higher Education	EURASHE	BE
Celje School of Economics, Higher Vocational College	EŠ Celje	SI
Knowledge Innovation Centre (Malta) Ltd	KIC	MT
Sdružení profesního terciárního vzdělávání	CASPHE	CZ
VERN University of Applied Sciences	Vern	HR

Tento projekt je financován s podporou Evropské komise. Tato publikace odráží pouze názory autorů a Komise nenesे odpovědnost za jakékoli použití informací v ní obsažených.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Obsah

1	Úvod.....	4
	Struktura kurzu	4
1.1	Harmonogram	5
1.2	Témata.....	6
2	Studijní materiály.....	7
2.1	Téma.....	7
2.2	Téma 2.....	8
2.3	Téma 3.....	9
2.4	Téma 4.....	10
2.5	Téma 5.....	11

1 Úvod

O projektu

Stáž na úrovni PHE poskytuje studentům příležitosti k budování nových dovedností a znalostí jak na pracovišti, tak mimo něj, a zároveň poskytuje společností spolehlivý způsob, jak hodnotit a formovat potenciální budoucí uchazeče o práci, a také těžit z nových perspektiv, které mohou nabídnout pouze studenti. Navzdory jejím jasným výhodám je však stáž náročné zvládnout.

Cílem projektu ApprenticeTrack je:

- Navrhnout digitální metody pro posílení řízení stáže
- Vytvořit prototypový nástroj pro správu stáží
- Vypracovat a implementovat kurz řízení stáží
- Otestovat a ověřit nástroj v živém prostředí

Vize projektu spočívá v tom, že digitální nástroj pro řízení stáží, vyvinutý během projektu, bude

- uznán jako model zvyšování kvality stáží a bude široce přijímán;
- aktualizováno a vylepšeno uživateli v budoucnu;
- a bude sloužit jako základ pro vývoj formálních mezinárodních norem a pokynů.

Posláním projektu je vyvinout nástroj pro digitální správu, který podporuje instituce profesního vysokoškolského vzdělávání (PHE) a zaměstnavatele, aby nabízeli a řídili vysoce kvalitní stáže.

Kurz pro mentory

Řízení učňovské přípravy není jen o nástrojích, ale také o kompetencích osob podílejících se na řízení těchto stáží. Bude navržen kurz pro malé a střední podniky, který se bude zabývat těmito tématy: klíčové rysy stáží, integrace stáží do strategického plánování pracovní síly, získání podpory kolegů a vyšších manažerů, vypracování smlouvy o stážích a pracovní smlouvy, správa, mentorování a podpora stážisty, hodnocení výkonu, integrace stážistů do vašeho pracovního procesu.

Struktura kurzu

Kurz pro mentory (*předpokládáme 5 mentorů za každou ze 3 partnerských zemí*) je rozdělen do **3 modulů**, každý z nich se skládá z **5 témat** (viz kapitola 1.3)

Každý modul trvá **26 hodin**, které jsou rozvrženy do 14 dní (viz kapitola 1.2). Celkem tedy kurz trvá 42 dní (79 hodin). První úvodní hodina proběhne online jako součást Modulu 1.

Modul 1 je zaměřen na přípravu na stáž. **Modul 2** na průběh stáže a **Modul 3** na ukončení a zhodnocení stáže.

	ÚVOD	PŘÍPRAVA	PREZENTACE	ZLEPŠENÍ	ZÁVĚR
Type of training	ON-LINE	PRÁCE DOMA	WORKSHOP	PRÁCE DOMA	ON-LINE
Aktivity	<p>Úvod do Modulu 3</p> <p>Úvod do témat Modulu 3</p> <p>Distribuce praktických úkolů mezi mentory</p>	<p>Příprava řešení úkolů na základě zkušeností mentorů</p> <p>Konzultace v případě potřeby</p>	<p>Prezentace případů mentory</p> <p>Výměna zkušeností mezi mentory</p> <p>Diskuse a úvod k podpůrným materiálům (moderátor)</p>	<p>Vylepšení případů na základě zpětné vazby z workshop a podpůrných materiálů</p>	<p>Zpětná vazba k finálním řešení případů</p> <p>Závěrečná diskuse</p> <p>Ukončení bloku</p>
Doba	1 h	9 h	6 h	9 h	1 h

1.1 Harmonogram

Aktivity	Hodin	Distribuce hodin během dní
ÚVOD: ON-LINE	1 h	Den 1
PŘÍPRAVA: PRÁCE DOMA	9 h	Dny 2 až 5
PREZENTACE: WORKSHOP	6 h	Den 6
ZLEPŠENÍ: PRÁCE DOMA	9 h	<p>Dny 7-9 pro zlepšení</p> <p>Dny 10-11 pro zpětnou vazbu</p> <p>Dny 12-13 finalizace</p>
ZÁVĚR: ON-LINE	1 h	Den 14
Celkem (Modul 3)	26 h	14 dní

1.2 Témata

Module 1: Příprava stáže

- Identifikace a nábor stáží (Prověření vhodnosti hostitelské organizace pro školicí činnost) a identifikace mentorů
 - Znalost právních předpisů ke stážím (včetně právních požadavků a školních požadavků, obsahu smlouvy, finančního plánu ...)
 - Vypracování mentorského plánu a plánu stážisty, stanovení a splnění požadavků smlouvy o stáži, plán hodnocení
 - Účast na výběru stážistů
 - Nalezení vhodných nástrojů pro stáž dle plánu stáže (včetně požadavků na řízení kvality).

Module 2: Během stáže

- Aktivity před stáží
- Integrace stážisty do hostitelské organizace
- Trénink na pracovišti
- Monitorování stáže
- Management konfliktů (včetně risk managementu)

Module 3: Ukončení stáže

- Metodologie hodnocení stážisty
- Kritéria a indikátory pro hodnocení stážisty
- Sebe-hodnocení
- Hodnocení vztahu stážisty a mentora
- Hodnocení vztahu školy a hostitelské organizace

2 Studijní materiály

2.1 Téma

Metodologie hodnocení stážisty

Mentor by měl dávat během stáže stážistovi zpětnou vazbu a hodnotit hod.

Plán pro hodnocení stáže by měl obsahovat.

1. Harmonogram

Je vhodné dávat při delší stáži, stážistovi zpětnou vazbu nejméně jednou za 14 dní. Delší perioda hodnocení se nedoporučuje, protože se poznatky z pozorování mohou ztratit v záplavě dalších pracovních úkolů.

2. Režim:

- a) Mentor musí analyzovat udělanou práci spolu se studentem. Nejefektivnější je, když pravidelně probíráte se stážistou:
 - jeho pokrok
 - jeho potřebu další podpory
 - upravujete plán školení a hodnocení (pokud má stážista problém získat požadované kompetence)
 - případné stížnosti
 - případné návrhy
 - další příležitosti pro trénink a hodnocení
- b) Mentor by měl dohlížet na průběh stáže a pořizovat si zápisky.
- c) Mentor by měl sbírat názor kolegů na stážistu

3. Je možné využívat formuláře:

- a) Můžeme vest **Deník stáže**, kde se mohou zapisovat denně splněné úkoly. Ten může sloužit jako podklad pro hodnotící rozhovory se stážistou.
- b) Můžeme připravit speciální formulář.

Musíme umožnit neustálé hodnocení získávání výsledků učení, které byly stanoveny v plánu stáže.

Další zdroje:

<https://learntowork.eu/apprenticeship-quality-toolkit/>

<http://ka107.splet.arnes.si/results/ including example of Journal of apprenticeship>

https://www.ac4sme.eu/wp-content/uploads/2017/09/Apprenticeship-coaches-toolbox_finalfinal.pdf

2.2 Téma 2

Kritéria a indikátory pro hodnocení stážisty

Stáž důležitou součástí vzdělávacích programů, protože rozšiřuje teoretický obsah studia. Umožňuje studentům přenést své praktické znalosti a dovednosti do praxe. Tímto způsobem získají základní odborné zkušenosti a minimum kompetencí pro vstup na trh práce během studia.

Cílem stáže je, aby student získal zkušenosti s řešením skutečných profesních a jiných úkolů v organizaci, kam byl vyslán, aby si byl vědom odpovědnosti za dosažení pracovních výsledků v souladu se zadanými úkoly, vyvíjel pocit sounáležitosti s pracovním kolektivem, rozvíjela se u něj ochota spolupracovat a získával pozitivní přístup k práci, spolupracovníkům a dalším, s nimiž se účastní praktického výcviku.

Cíle, kterých by se měli studenti během stáže dosáhnout, jsou stanoveny v kurikulích jednotlivých studijních programů. Jsou zde uvedené i základní programové cíle a kompetence.

Hodnocení je široce používaný termín v rámci stáží. Existují různé účely hodnocení, které určují, jak se provádí a zaznamenává.

Při hodnocení studentovy práce se mentoři potýkají s problémem, jaká kritéria a ukazatele by měli hodnotit.

Problémem může být i nedostatek kritérií ze strany vzdělávací instituce

Termíny a postupy, které by měl mentor znát

- Hodnotící škála školy
- Přesné podmínky pro dokončení stáže, minimální počet požadovaných hodin, které jsou ve smlouvě o stáži
- Kompetence, které má student získat během stáže
- Jestli existuje šablona pro hodnocení (či certifikát)
- Jak se odráží mentorovo hodnocení v celkovém hodnocení studenta za splnění stáže
- Mentor by měl evidovat indikátory dosaženého pokroku stážisty během stáže

1. Personální kompetence: (souvisí s obecnými kompetencemi).

- Přesnost
- Osobní vystupování
- Zájem

- Odpovědnost
- Sociální kompetence
- Komunikační dovednosti

2. Znalosti:

- Předchozí znalosti
- Získané znalosti (souvisí s odbornými kompetencemi)

3. Pracovní kompetence

- Organizace pracovního prostoru
- Pracovní a zdravotní předpisy
- Schopnost využívat pracovní vybavení a nástroje
- Správné provádění instrukcí
- Schopnost interpretovat dokumentaci
- Autonomie
- Iniciativa
- Tempo práce
- Týmová práce
- Flexibilita
- Vztah se zákazníky/kolegy

Další zdroje:

<http://ka107.splet.arnes.si/results/>

https://learntowork.eu/wp-content/uploads/sites/19/2018/04/AQT_English.pdf

https://www.ac4sme.eu/wp-content/uploads/2017/09/Apprenticeship-coaches-toolbox_finalfinal.pdf

2.3 Téma 3

Sebe-hodnocení

Po ukončení stáže je důležité posoudit, zda je hostitelská organizace se zkušenostmi spokojena. Je důležité vědět, zda má v úmyslu pokračovat s přijímáním stážistů.

Jeden aspekt je na organizační úrovni, kde se snažíme zjistit, jaké výhody má pro naši organizaci stáž.

Například:

- Pomoc s určitou prací
- Dozvědět se více o potenciálních zaměstnancích
- Znalosti získané studentem během stáže mohou být využity pro samostatnou práci.

- Stážisté mohou předávat specifické znalosti kolegům (použití informační a komunikační techniky, jednotlivých počítačových programů a cizích jazyků). Můžete tedy rozvíjet stávající zaměstnance a zároveň do své organizace přivést nové talenty.
- Náhrada absentujících zaměstnanců
- Možnost plánovat odchod zaměstnanců
- Dobře trénovaní budoucí zaměstnanci, připravení na míru pro specifické pracovní pozice, připravit je, aby byly vytvářeny pro vaše organizační potřeby. Stážista vám může zaplnit mezery v dovednostech, které vaší organizaci chybí, takže si ho vytrénujete právě v nich.
- Nabídka stáží pomáhá také utužovat lokální komunity.

Téma je propojeno s tématem z Modulu 1.2 Dobrý mentor

Další zdroje:

<https://www.uwl.ac.uk/business-services/degree-apprenticeships/benefits-apprenticeships-employers>

<https://apprenticeshipq.eu/practice-cases-collection/>

2.4 Téma 4

Hodnocení vztahu stážisty a mentora

Podle našeho výzkumu je hodnocení jedním z největších problémů, s kterými se mentoři potýkají.

Podmínkou úspěšného hodnocení je setrvalý monitoring a stálý kontakt mezi mentorem a stážistou během stáže.

Je třeba jasně zhodnotit důležité oblasti práce mentora jako například:

- Vhodnou integraci studenta do hostitelské organizace (poskytnout mu základní informace o organizaci)
- Představení kolegům z organizační jednotky, kde bude pracovat.
- Je třeba zhodnotit úroveň dosažených kompetencí, dovedností a znalostí studenta.
- Je vhodné kombinovat teoretické vyžadované znalosti s praktickými dovednostmi.
- Jak se celkově student (dobře) cítil a jak je spokojen s hostitelskou organizací
- Jak často docházelo ke kontaktu mezi mentorem a studentem.
- Jak funguje systém stížností a odvolání

Na konci procesu by měl mentor znát:

- Úroveň vztahu stážisty a kolegů,

- Úroveň porozumění stážisty práci v hostitelské organizaci
- Jak moc by doporučil stážista stáž budoucím kolegům
- Zda byl seznámen student s ekologickými aspekty práce
- Úroveň porozumění informacím, co je cílem stáže, která stážista obdržel na začátku stáže
- Úroveň spokojenosti stážisty s mentorem
- Jak stážista využil teoretickou přípravu ze školy během stáže.

Data lze sbírat

- Nepřímo přes dotazník či aplikaci
- Přímo skrze interview

Oba způsoby mají své výhody i nevýhody.

Další zdroje:

<http://ka107.splet.arnes.si/project-description/>

<http://ka107.splet.arnes.si/results/>

2.5 Téma 5

Hodnocení vztahu školy a hostitelské organizace

Pro vzdělávací instituci je velmi důležité hodnocení stáže mentorem. Dostávají zpětnou vazbu, aby zajistili kvalitu procesu učení. Na tomto základě mohou přijmout vhodná opatření k jeho zlepšení.

Společně s organizátorem stáže zhodnoťte stáž

- Mentor sdílí s organizátorem stáží hodnotící list podepsaný a orazítkovaný hostitelskou organizací.
- Zkontrolují a vyhodnotí deník stáže vyplněný stážistou.
- Porovnávají získané kompetence: osobní, profesionální, znalosti a dovednosti.
- Ohodnotí studenta podle kritérií stanovených školou

Získejte zpětnou vazbu, abyste zajistili kvalitu procesu učení (pozorování, panely, registry) a poskytovali podporu podle zjištěných potřeb

- Přezkoumejte postup hodnocení, cíle a dokumentace.
- Mentor poskytuje dá stážistovi, dotazník spokojenosti, aby měl podklad pro zpětnou vazbu
- Hostitelská organizace vyplní průzkum spokojenosti, který hodnotí spokojenost se stážisty a školou
- Mentor a organizátor stáží analyzují společně následující aspekty:.

- Fáze použitého procesu hodnocení.
- Pokyny k dohodě o stáži.
- Provedenou strategii monitorování a hodnocení.
- Deník stážisty

Analyzují dotazník spokojenosti vyplněný:

1. Hostitelskou organizací a vezmou v úvahu:

- Úroveň spokojenosti organizace se školou
- Informace/pozornost obdrženou od školy
- Organizaci školou poskytovaného vzdělávání
- Úroveň spokojenosti s výkonem předvedeným stážistou během stáže
- Úroveň profesních a osobních kompetencí dosažených stážistou
- Efektivitu komunikace mezi mentorem a organizátorem stáži
- Celkový obraz (im školy)
- Možnost přijímat další stážisty v budoucnu

2. Stážistou a vezmou v úvahu

2a Ohledně učebního procesu během stáže:

- Úroveň spokojenosti stážisty se školou
- Úroveň spokojenosti stážisty se mentorem
- Úroveň spokojenosti stážisty se organizátorem praxí
- Úroveň spokojenosti stážisty se školou
- Úroveň porozumění informacím, co je cílem stáže, která stážista obdržel na začátku stáže
- Vhodnost nastavení mezi tím, co student studoval ve škole a co potřeboval znát během stáže.
- Správné použití deníku stáže

2b Ohledně hostitelské organizace:

- Úroveň tréninku během stáže
- Úroveň vztahu mezi stážistou a zaměstnanci
- Úroveň porozumění práci v hostitelské organizaci
- Úroveň doporučení stáže budoucím stážistům (dalším studentům)
- Ekologické aspekty stáže

Analýza dat získaných během hodnocení stáže a práce s nimi:

Mentor a organizátor stáže společně:

- Analyzují data
- Zhodnotí způsob jejich získání (aplikace, deník stáže, dotazníky, certifikáty...)
- Zhodnotí efektivitu podpory k získávání dat
- Analyzují úroveň ICT dovedností potřebných pro management stáže
- Schopnost spravovat informace

Další zdroje:

<http://ka107.splet.arnes.si/project-description/>

<http://ka107.splet.arnes.si/results/>

https://learntowork.eu/wp-content/uploads/sites/19/2018/04/AQT_English.pdf

O projektu a stážích

Stáž umožňuje studentům rozvíjet dovednosti a znalosti a zároveň poskytuje společnostem spolehlivý způsob, jak posoudit potenciální budoucí zaměstnance a přináší užitek z nových perspektiv, které nabízí akademická obec. Navzdory svým výhodám je stáž náročná, protože potřeby studentů a konkrétních podniků je obtížné vyrovnat, zejména když organizace potřebují vypořádat se s obrovským množstvím studentů a následně s jejich daty. K řízení tak komplexního systému jsou nezbytné strukturované komunikační kanály mezi podniky a studenty, robustní systémy řízení a jasné hodnotící protokoly, aby bylo možné vytvářet hodnotné a udržitelné stáže.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union